

# Léčba pacientů s primární biliární cholangitidou v České republice

Metodický popis výstupu ze syntetických dat NZIS

VERZE 2025-01.01

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Žadatel:                                                     | IQVIA Solutions a.s.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Datum podání žádosti:                                        | 16.06.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Datum poslední aktualizace žádosti:                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Datum schválení odborem AD:                                  | 18.06.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Datum schválení odborem IT:                                  | 18.06.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Datum a vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů ÚZIS: | 18.06.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Datum schválení poradou vedení ÚZIS ČR:                      | 20.06.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| ID žádosti:                                                  | SD-032                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| ID výstupu:                                                  | OIS-14-09                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Klíčová slova:                                               | terapie primární biliární cholangitidy, linie léčby                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| EuroVoc:                                                     | autoimunitní onemocnění, léčba, léčivý přípravek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Citace:                                                      | IQVIA Solutions a.s. Léčba pacientů s primární biliární cholangitidou v České republice. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: <a href="https://www.nzip.cz/data/2609-primarni-biliarni-cholangitida-lecba-datovy-souhrn">https://www.nzip.cz/data/2609-primarni-biliarni-cholangitida-lecba-datovy-souhrn</a> . ISSN 2695-0340. |
| Datová sada dostupná na:                                     | <a href="https://www.nzip.cz/data/2609-primarni-biliarni-cholangitida-lecba-datovy-souhrn">https://www.nzip.cz/data/2609-primarni-biliarni-cholangitida-lecba-datovy-souhrn</a>                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Kontakt:                                                     | <a href="mailto:analzy@uzis.cz">analzy@uzis.cz</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

*Tým NZIS Open děkuje autorům tohoto výstupu za jejich aktivní podporu otevřené vědy prostřednictvím využití systému syntetických dat NZIS. Tento výstup je inspirativním příkladem inovace v oblasti sdílení zdravotnických dat. Na tvorbě tohoto výstupu se podíleli výhradně žadatelé o výstup ze systému syntetických dat NZIS bez účasti zaměstnanců ÚZIS ČR.*

## 1 Anotace

---

Výstup umožňuje analyzovat, jakým způsobem jsou léčeni pacienti s primární biliární cholangitidou v okresech ČR. Primárním cílem analýzy je zjistit informace o liniích léčby u pacientů s primární biliární cholangitidou na regionální úrovni.

## 2 Popis zadání

---

### 2.1 Primární cíl

Primárním cílem analýzy je zjistit informace o liniích léčby u pacientů s primární biliární cholangitidou na regionální úrovni.

### 2.2 Definice zadání

Zdrojem dat pro analýzu je NRHZS, konkrétně data o uhrazené farmakoterapii sestávající z podávání kyseliny ursodeoxycholové v první linii léčby (A05AA02) a v druhé linii léčby kyseliny obeticholové (A05AA04) nebo fibrátů (C10AB) nebo molekuly budesonid

Jelikož linie léčby u pacientů s primární biliární cholangitidou jsou pevně dané, volíme cestu definice populace skrze uhrazenou farmakoterapii v kombinaci s vykázáním diagnózy K743 kdykoliv v historii péče o pacienta.

Očekávaným výstupem analýzy je o informace o:

- Počtu pacientů dle linie léčby na regionální úrovni a rozdělením dle brandů a sil přípravků
- Délka na linii léčby (medián, průměr)
- Segmentace pacientů dle demografických údajů (věk, pohlaví)
- Vývoj všech výše uvedených atributů v čase

### 2.3 Předpokládaná interpretace výstupu a případné limity

Výstup umožňuje analyzovat, jakým způsobem jsou léčeni pacienti s primární biliární cholangitidou v okresech ČR. Výstup zahrnuje pouze léčbu dle doporučeného postupu České hepatologické společnosti v 1. a 2. linii léčby.

### 2.4 Ochrana osobních údajů

Výstup je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování), §73 odst. 8, a zákonem 110/2019 Sb., §16.

### 2.5 Klíčová slova

terapie primární biliární cholangitidy, linie léčby

### 2.6 Klasifikace dle EuroVoc

autoimunitní onemocnění, léčba, léčivý přípravek

## 2.7 Aktualizace

Vyberte, o jaký typ datového výstupu z pohledu aktualizace žádáte:

- ☒ Ad hoc analytický výstup v podobě datového souhrnu nebo otevřené datové sady, který nevyžaduje pravidelnou aktualizaci.
- ☐ Pravidelně aktualizovaný datový souhrn nebo otevřená datová sada.

## 3 SQL Skript a struktura výstupu

**SQL skript** – může být uveden přímo v žádosti nebo zaslán v samostatném souboru a v žádosti uveden odkaz na tento soubor.

**Struktura výstupu** – seznam všech sloupců výstupu včetně srozumitelného popisu

**Tabulka1: Transakční data na úrovni pacienta**

| Id | Název sloupce           | Typ | Popis                                              | Datový typ    |
|----|-------------------------|-----|----------------------------------------------------|---------------|
| 1  | pseudonym_nzis          | A   | Anonymizované ID pacienta                          | Integer       |
| 2  | pohlavi                 | A   | Pohlaví pacienta                                   | Char(1)       |
| 3  | rok                     | A   | Rok poskytnutí péče                                | Integer       |
| 4  | mesic                   | A   | Měsíc poskytnutí péče                              | Varchar(31)   |
| 5  | pacient_transakce_cislo | A   | Pořadové číslo transakce v historii pacienta       | Integer       |
| 6  | sukl_kod                | A   | SÚKL kód uhrazeného léku                           | Varchar(10)   |
| 7  | atc_kod                 | A   | ATC kód uhrazeného léku (poslední dostupný)        | Varchar(14)   |
| 8  | nazev_lp                | A   | Název uhrazeného léku                              | Varchar(140)  |
| 9  | doplněk_lp              | A   | Doplněk názvu uhrazeného léku                      | Varchar(150)  |
| 10 | sila_lp                 | A   | Síla uhrazeného léku                               | Varchar(48)   |
| 11 | denni_davka_baleni      | A   | Počet DDD v balení léku                            | Numeric(10,4) |
| 12 | denní_davka_jednotka    | A   | Jednotka DDD léku                                  | Varchar(10)   |
| 13 | odbornost               | A   | Lékařská odbornost uvedená na dokladu              | Varchar(3)    |
| 14 | odbornost_prevazujici   | A   | Dopočtená převažující odbornost uvedená na dokladu | Char(3)       |
| 15 | diagnoza                | A   | Hlavní diagnóza uvedená na dokladu                 | Varchar(5)    |
| 16 | vek_transakce           | A   | Věk pacienta agregovaný do pětiletých kategorií    | Varchar(125)  |
| 17 | vek_25                  | A   | Věk pacienta agregovaný do pětiletých kategorií    | Varchar(125)  |
| 18 | suma_mnozstvi           | P   | Počet uhrazených balení                            | Numeric(12,3) |

Pozn. 1: Typ „A“ nebo „P“ (A – agregační úroveň, P – počítané hodnoty)

Pozn. 2: Další řádky do tabulky doplní žadatel dle potřeby

**Tabulka2: Přehled počtu pacientů podle roku, okresu, léčivého přípravku – různá úroveň agregace**

| Id | Název sloupce   | Typ | Popis                                          | Datový typ    |
|----|-----------------|-----|------------------------------------------------|---------------|
| 1  | rok             | A   | Rok poskytnutí péče                            | Numeric(18,0) |
| 2  | pacient_okres   | A   | Kód okresu bydliště pacienta                   | Varchar(6)    |
| 3  | atc_kod         | A   | ATC kód uhrazeného léku                        | Varchar(14)   |
| 4  | nazev_lp        | A   | Název uhrazeného léku                          | Varchar(140)  |
| 5  | doplněk_lp      | A   | Doplněk názvu uhrazeného léku                  | Varchar(150)  |
| 6  | sukl_kod        | A   | SÚKL kód uhrazeného léku                       | Varchar(10)   |
| 7  | pocet_pacientu  | P   | Počet pacientů                                 | Integer       |
| 8  | mnozstvi        | P   | Počet uhrazených balení                        | Numeric(12,3) |
| 9  | uroven_agregace | A   | Úroveň agregace pacientů a uhrazeného množství | Varchar(28)   |

**Tabulka3: Přehled počtu pacientů podle kombinací léčivých přípravků na úrovni okresu a kvartálu**

| Id | Název sloupce     | Typ | Popis                                                                                         | Datový typ    |
|----|-------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1  | rok               | A   | Rok poskytnutí péče                                                                           | Numeric(18,0) |
| 2  | kvartal           | A   | Kvartál poskytnutí péče                                                                       | Numeric(18,0) |
| 3  | pacient_okres     | A   | Kód okresu bydliště pacienta                                                                  | Varchar(6)    |
| 4  | produkt_kombinace | A   | Kombinace názvů léčivých přípravků, které byly pacientovi předepsány v rámci jednoho kvartálu | Varchar(1024) |
| 5  | pocet_pacientu    | P   | Počet pacientů                                                                                | Integer       |

## 4 Záznamy ÚZIS

### 4.1 Vyjádření IT odboru k výstupu

Žádost obsahuje 3 výstupy. Schváleno.

Technická charakteristika výstupního souboru:

Počet řádků: 5 072 168, 79 875, 8 467

Velikost csv souboru: 572 MB, 6 MB, 268 kB

Výpočetní složitost: 183M, 151M, 761M (nrhs\_bi)

Metodický popis výstupu ze syntetických dat NZIS

Strana 4 z 5

Časová náročnost: 1 hod

Výstup 1:

|   | 123 pacient_id         | Az pohlavi              | 123 rok      | Az mesic                 | 123 pacient_trar | Az suk_kod       | Az atc_kod | Az nazev_lp       | Az doplnek_lp     | Az sila_lp | 123 denni |
|---|------------------------|-------------------------|--------------|--------------------------|------------------|------------------|------------|-------------------|-------------------|------------|-----------|
| 1 | 1                      | Z                       | 2,018        | 2018-02                  | 1                | 0207094          | C10A805    | LIPANTHYL S       | 215MG TBL FLM 100 | 215MG      |           |
| 2 | 1                      | Z                       | 2,018        | 2018-09                  | 2                | 0225967          | C10A805    | LIPANTHYL S       | 215MG TBL FLM 100 | 215MG      |           |
| 3 | 1                      | Z                       | 2,019        | 2019-02                  | 3                | 0225967          | C10A805    | LIPANTHYL S       | 215MG TBL FLM 100 | 215MG      |           |
| 4 | 1                      | Z                       | 2,019        | 2019-07                  | 4                | 0225967          | C10A805    | LIPANTHYL S       | 215MG TBL FLM 100 | 215MG      |           |
| 5 | 1                      | Z                       | 2,020        | 2020-02                  | 5                | 0225967          | C10A805    | LIPANTHYL S       | 215MG TBL FLM 100 | 215MG      |           |
|   | 123 denni_davka_baleni | Az denni_davka_jednotka | Az odbornost | Az odbornost_prevazujici | Az diagnoza      | Az vek_transakce | Az vek_25  | 123 suma_mnozstvi |                   |            |           |
| 1 | 134.375                | MG                      | [NULL]       | 101                      | [NULL]           | 55-59            | 60-64      | 1                 |                   |            |           |
| 2 | 134.375                | MG                      | [NULL]       | 101                      | [NULL]           | 55-59            | 60-64      | 1                 |                   |            |           |
| 3 | 134.375                | MG                      | [NULL]       | 101                      | [NULL]           | 55-59            | 60-64      | 1                 |                   |            |           |
| 4 | 134.375                | MG                      | [NULL]       | 101                      | [NULL]           | 55-59            | 60-64      | 1                 |                   |            |           |
| 5 | 134.375                | MG                      | [NULL]       | 101                      | [NULL]           | 55-59            | 60-64      | 1                 |                   |            |           |

Výstup 2:

| 123 rok | A-Z pacient_okres | A-Z atc_kod | A-Z nazev_lp  | A-Z doplněk_lp      | A-Z suk_d_kod | 123 pocet_pacientu | 123 mnozstvi | A-Z uroven_agregace       |
|---------|-------------------|-------------|---------------|---------------------|---------------|--------------------|--------------|---------------------------|
| 2,018   | CZ0100            | A05AA02     | URSOFALK      | 500MG TBL FLM 100   | [NULL]        | 38                 | 116          | rok+okres+ATC+produkt+bal |
| 2,018   | CZ0100            | A05AA02     | URSOGRIX      | 250MG CPS DUR 100   | [NULL]        | 2                  | 4            | rok+okres+ATC+produkt+bal |
| 2,018   | CZ0100            | A05AA02     | URSOGRIX      | [NULL]              | [NULL]        | 2                  | 4            | rok+okres+ATC+produkt     |
| 2,018   | CZ0100            | A05AA02     | URSOSAN       | 250MG CPS DUR 100 I | 0013808       | 281                | 1,083        | full detail               |
| 2,018   | CZ0100            | A05AA02     | URSOSAN FORTE | [NULL]              | [NULL]        | 33                 | 85           | rok+okres+ATC+produkt     |

Výstup 3:

|   | 123 rok | 123 kvartal | A-Z pacient_okres | A-Z produkt_kombinace | 123 pocet_pacientu |
|---|---------|-------------|-------------------|-----------------------|--------------------|
| 1 | 2,020   | 1           | CZ0100            | URSOSAN FORTE         | 1                  |
| 2 | 2,020   | 1           | CZ0100            | URSOFALK              | 2                  |
| 3 | 2,020   | 1           | CZ0101            | URSOSAN FORTE         | 1                  |
| 4 | 2,020   | 1           | CZ0101            | URSOSAN               | 1                  |
| 5 | 2,020   | 1           | CZ0102            | URSOSAN FORTE         | 2                  |

## 4.2 Vyjádření odboru analýzy dat

schváleno

## 4.3 Vyjádření pověřence pro ochranu osobních údajů

schváleno

## 4.4 Vyjádření porady vedení ÚZIS

schváleno